

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDPARTEMENTET

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET	
31 AUG. 2007	
ARKIVKODE:	
SAKSNR.	200601327-102

Deres ref
200601327

Vår ref
200702615-/JOH

Dato
17.08.2007

Høring Referansekatalog over anbefalte og obligatoriske IKT-standarder for offentlige virksomheter

Vi viser til brev fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet datert 11.5.07.

Utvikling og implementering av standarder er et viktig virkemiddel for å sikre at samfunnets investeringer i informasjons- og kommunikasjonsteknologi kan utnyttes på en god og effektiv måte. Kunnskapsdepartementet legger vekt på at IKT er et viktig virkemiddel for kvalitet i norsk utdanning og at standarder skal sikre interoperabilitet og gjenbruk av digitale ressurser.

Referansekatalogen over anbefalte og obligatoriske IKT-standarder for offentlige virksomheter er et viktig redskap for å fremme bruk av standarder og for å sikre at standardene faktisk blir fulgt opp ute i de enkelte sektorer. Katalogen bør utvikles som et dynamisk instrument og en virtuell kunnskapsbase for hele offentlig sektor. Kunnskapsdepartementet vil derfor prioritere at katalogen utvikles som et instrument i og for utdanningssektoren.

Første versjon av referansekatalogen inneholder forslag om å gjøre PDF (Portable Document Format) og ODF (Open Document Format) til obligatoriske standarder for publisering av offentlige dokumenter. Kunnskapsdepartementet støtter dette forslaget. Innføring av disse to formatene vil for noen virksomheters del innebære økonomiske og administrative belastninger i en overgangsperiode. Dette gjelder også virksomheter i utdanningssektoren. På den annen side vil utdanningssektoren høste store gevinster ved dette standardiseringsgrepet. Sektoren har en stor dokumentproduksjon, og innføring av disse to formatene vil representere en stor tilgjengeliggjøringsgevinst som

langt overstiger kostnadene ved innføring av standardene. Kunnskapsdepartementet legger særlig vekt på at slike tiltak er helt nødvendig for å øke tilgangen til offentlig informasjon og offentlige dokumenter. De foreslåtte standardene vil etter departementets vurdering også lette fremstilling og spredning av digitale tekster, noe som er med på å stimulere til digitale ferdigheter, en integrert del av læreplanverket i Kunnskapsløftet.

Når det gjelder listen over standarder i utenlandske forvaltninger er Kunnskapsdepartementet av den oppfatning at Standardiseringsrådet ikke er tilstrekkelig klar på hvilken funksjon denne delen av referansekatalogen skal ha. Selv om oversikten er ment å være av eksemplarisk karakter er det viktig å sikre at standardene som blir tatt med i denne delen av katalogen er resultatet av en analytisk vurdering, fordi man ellers kan få en "bordet fanger"-effekt som er uheldig. Utvalget av standarder rettet mot utdanningssektoren, primært knyttet til læringsteknologi, (nr 129-132) virker noe tilfeldig, og det er ikke mulig å se hva som er kriteriene for at disse standardene er tatt med.

De senere versjoner av referansekatalogen bør etter Kunnskapsdepartementets oppfatning utvides til å omfatte viktige sektorer som f.eks. helse og utdanning. For å sikre at referansekatalogen blir et instrument for flere sektorer og for å underbygge katalogens legitimitet foreslår KD at Standardiseringsrådet og FAD prioriterer å identifisere og utvikle mekanismer for samhandling mellom rådet og sektorvise organer for standardisering som f.eks. KITH og Nasjonalt sekretariat for standardisering av læringsteknologi, NSSL. Et slikt samarbeid vil måtte gå hånd i hånd med sektorinterne aktiviteter for utvikling av applikasjonsprofiler og spesifikasjoner som ikke hører hjemme i referansekatalogen, men som likevel er en viktig del av sektorens arbeid med standardisering av læringsteknologi.

I tillegg til listen over obligatoriske og anbefalte standarder kan det være nyttig å inkludere en oversikt over standarder under utvikling som vil bli vurdert for inkludering i listen over forvaltningsstandarder i løpet av f.eks. 9 – 18 måneder. Eksempler på slike kan være standarden for personinformasjonsflyt i utdanningssektoren, NS 4170, eller internasjonale standarder for universell tilgjengelighet (ISO/IEC 24751) og samarbeidsrettet læringsteknologi (ISO/IEC 19778).

Kunnskapsdepartementet mener at følgende spesifikasjoner bør inkluderes i listen over eksisterende norske forvaltningsstandarder.

Tema	Standard	Organisasjon	Kommentar
Informasjon	NORLOM v. 1.0	Nasjonalt sekretariat for standardisering av læringsteknologi	NORLOM er en norsk applikasjonsprofil av IEEE 1484.12.1-2002, Standard for Learning Object Metadata (LOM), tilpasset norsk utdanning.
Informasjon	Course Description Metadata, CDM-U v1.0.0	utdanning.no	Spesifikasjon for utveksling av data om utdanningstilbud.

I tillegg foreslår departementet at følgende protokoller for utveksling av metadata mellom repositorier inkluderes i oversikten:

Tema	Standard	Organisasjon	Kommentar
Informasjon	OAI Protocol for Metadata Harvesting, OAI-PMH v2.0	The Open Archives Initiative	http://www.openarchives.org/OAI/openarchivesprotocol.html
Informasjon	SRU v1.2	The Open Archives Initiative	http://www.loc.gov/standards/sru/
Informasjon	Information Retrieval (Z39.50): Application Service Definition and Protocol Specification, Z39.50-2003	Library of Congress	Også godkjent som ISO-standard: ISO 23950 http://www.loc.gov/z3950/agency/Z39-50-2003.pdf

Kunnskapsdepartementet mener det bør komme tydelig frem i referanse katalogen om de enkelte standardene har status som formell standard fra en akkreditert standardiseringsorganisasjon, spesifisering fra et konsortium, eller om det er en de facto standard vedlikeholdt av en leverandør. Det bør også angis om det er en norsk standard, dvs. godkjent av Standard Norge, evt. om det er en norsk profil av en internasjonal standard. Det vil også være nyttig om man angir hvor standarden finnes (kjøpes hos Norsk Standard, URL, osv.).

Referanse katalogen bør også inneholde informasjon om det eksisterer konformitetstester for de enkelte standardene. For standarder med tolkningsrom kan

det være nyttig med informasjon om standarden er med i nasjonale eller internasjonale programmer for interoperabilitetstesting.

Med hilsen

Kari Brustad (e.f.)
avdelingsdirektør

Øystein Johannessen
avdelingsdirektør

Kopi:
Utdanningsdirektoratet
Uninett
Universitets- og høyskolerådet
Nasjonalt sekretariat for standardisering av læringsteknologi